

ایران با بهره‌گیری از فرصت‌های سیاسی و اقتصادی عضویت دائم در پیمان شانگهای می‌تواند یک بازیگر بزرگ در چرخش قدرت از حوزه آتلانتیک به پاسیفیک باشد

پل پیروزی ایران

همین‌صفحه

دومین کشتی حامل سوخت ایرانی برای لبنان
در بندر بانپاس سوریه پهلو گرفت

۲ - هیچ

مقایسه موقعیت متفاوت جریان مقاومت و مخالفانش در لبنان
سوریه و یمن از منظر امنیتی و اقتصادی
نشان از دست برتر نیروهای مقاومت دارد

بایسته‌های تغییر الگوی سیاست خارجی دولت سیزدهم
از نگاه سیاست‌گذاری داخلی

لرزم تقویت تعامل فرهنگی در دیپلماسی جدید

صفحات ۵ و ۲

پل پیروزی ایران

شانگهای از جمله سازمان‌هایی است که در راستای نظم جدید تعریف می‌شود. با توجه به پیهنه وسیع جغرافیایی و بیش از ۳ میلیارد و نیم جمعیت انسانی و حضور قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی همچون روسیه، چین و هند فرصت بسیار مهمی برای کشورها به حساب می‌آید.

علاوه بر آن تأمین انرژی به عنوان موتور رشد و توسعه در آسیا برای کشورهایی چون چین، ژاپن و هند ضروری است و منابع انرژی فراوان ایران در دریای خزر و خلیج فارس، موقعیت ژئواکونومیک ایران را تقویت می‌کند. روسیه، چین و ایران هر ۳ نگران نفوذ آمریکا در این منطقه هستند و همکاری این ۳ کشور برای آمریکا خطر جدی تلقی می‌شود. پس سازمان همکاری شانگهای به عنوان یکی از سازمان‌های فعال در منطقه آسیای مرکزی و اطراف آن می‌تواند جمهوری اسلامی ایران را در دستیابی به اهداف سیاست خارجی و تأمین منافع ملی در این منطقه یاری رساند.

با وجود اینکه جمهوری اسلامی از سال ۱۳۸۴ عضو ناظر سازمان همکاری شانگهای است اما تا به حال نتوانسته بود عضویت دائم را در این سازمان تصاحب کند و از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های این سازمان استفاده کند. همواره موانع مختلفی پیش روی جمهوری اسلامی برای عضویت در این سازمان بوده است که عمده‌ترین آنها مخالفت برخی کشورهای موسس از جمله چین و روسیه با عضویت دائم ایران بود. عمده دلایل این مخالفت به دلایل سیاسی از جمله نحوه تعامل ایران با این کشورها مربوط بوده است اما اکنون که روابط جمهوری اسلامی ایران با روسیه و چین در مطلوب‌ترین شرایط ممکن است و با توجه به خروج یخچانه آمریکا از برجام، زمان فعلی بهترین زمان ممکن برای عضویت دائم جمهوری اسلامی در این سازمان به حساب می‌آید.

عضویت دائم جمهوری اسلامی با توجه به موقعیت و وضعیت خود می‌تواند نقش مهمی در این نظم جدید ایفا کند به گونه‌ای که هم منافع ملی تأمین خواهد و هم می‌تواند ماهیت انقلاب اسلامی را عرضه کند. فرصت‌هایی که سازمان همکاری شانگهای با عضویت دائم ایران می‌تواند در اختیار اقتصاد کشور بدهد به مراتب مهم‌تر و بزرگ‌تر از فرصت‌های اقتصادی‌ای است که در تجارت با اتحادیه اروپایی و غرب به ایران می‌رسد. با توجه به اینکه چین به عنوان شریک اول اقتصادی محسوب می‌شود، حضور کشورهایی مثل روسیه و هند و همچنین کشورهای منطقه آسیای مرکزی، چشم‌انداز بسیار مطلوبی در افق ایران مشاهده می‌شود که در آینده میان‌مدت پیامدهای این ائتلاف اقتصادی عیان تر خواهد شد.

۱- برای کشور به ارمغان می‌آورد:
بهرمندی از ۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی جهان (یک چهارم اقتصاد جهان در این سازمان است)

۲- دسترسی به بازارهای جدید بویژه منطقه آسیای مرکزی با ۸۰ میلیون جمعیت و حجم تجارت ۲۰ میلیاردی
۳- حضور کشورهایی مثل هند و پاکستان به‌عنوان ۲ قدرت بزرگ هسته‌ای و روسیه و چین به عنوان ۲ عضو دائم شورای امنیت
۴- دسترسی آسان به طرح بزرگ «یک کمربند، یک راه» چین
۵- شکل‌گیری مناطق تجاری آزاد در جنوب شرق، شرق و شمال شرق کشور
۶- صادرات انرژی بویژه نفت و گاز با توجه به بازار مصرفی این سازمان
۹- کنار زدن دلار از تعاملات تجاری و بانکی.

عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای ضربه بزرگی به جریان‌های غربگرای داخلی و همچنین کشورهای غربی بویژه آمریکا وارد کرد. رسانه‌های فارسی زبان در خارج ابزار مهمی برای غربی‌ها جهت تشویش اذهان افکار عمومی هستند، به همین دلیل سفر ریاست جمهوری به تاجیکستان و حضور در این نشست همراه با پیوست رسانه‌ای بسیار قوی و محکم بود. اطلاع‌رسانی از فرصت‌ها و دستاوردهای نشست سازمان همکاری شانگهای باید به عنوان تیتراژها و تحلیل‌های اصلی صداوسیما و همچنین خبرگزاری‌های داخلی قرار گیرد.

تحولات اقتصادی، چرخش آرام قدرت از حوزه آتلانتیک (اقیانوس اطلس) به حوزه پاسیفیک (اقیانوس آرام و اقیانوس هند) را رقم زده است و به رغم سال‌ها نظریه‌پردازی و هنجارسازی غرب برای «جهانی‌سازی» و نتولیبالیسم، مجدداً «منطقه» در جغرافیای قدرت اهمیت یافته که ظهور اصطلاحات جهان مناطق یا نظم جهانی چندمنطقه‌ای در ادبیات روابط بین‌الملل بر آن مهر تأیید می‌زند. نظم جدید در حال شکل‌گیری با نظم‌های گذشته تفاوت اساسی دارد. عنوان ۲ بنیان‌گذار این سازمان به دنبال ایجاد ائتلافی فراگیر با حضور کشورهای منطقه و قدرت‌های اقتصادی هستند. جمهوری اسلامی با توجه به موقعیت جغرافیایی خود نقش مهمی را می‌تواند در این سازمان ایفا کند. عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای با توجه به مفاد این سازمان فرصت‌های زیادی

و برای حفظ امنیت داخلی اعضا و همکاری اقتصادی منطقه تأسیس شده است. با این اوصاف، تعداد زیادی از تحلیلگران غربی، سازمان همکاری شانگهای را به عنوان بلوکی ضدغربی و ضدآمریکایی با به عنوان ابزار ضدغربی ۲ کشور روسیه و چین برای دستیابی به موازنه متقابل با قدرت ایالات متحده آمریکا در منطقه آسیا/پاسیفیک در نظر می‌گیرند. در واقع، این تحلیل و تفسیر زمانی که سازمان همکاری شانگهای در اجلاس آستانه (۲۰۰۵) از ایالات متحده آمریکا خواست پایگاه‌های خود را در آسیای مرکزی تخلیه کند و از حمایت‌های خود از انقلاب‌های رنگی منطقه دست بردارد، تقویت شد. جدا از این مساله، کشورهای غربی با تعامل سازمان همکاری شانگهای با کشورهای ایران نگرانی کرده‌اند. از این رو ایالات متحده آمریکا و بعضی کشورهای عضو اتحادیه اروپایی، سازمان همکاری شانگهای را به عنوان سازمانی علیه غرب و عرصه‌ای غیردموکراتیک و تهدیدی علیه منافع‌شان در نظر گرفته‌اند.

■ چرا عضویت دائم در شانگهای برای ایران مهم است؟
ایران به علت موقعیت جغرافیایی خود از دیرباز محل ارتباط شرق و غرب بوده است، علاوه بر آن جمهوری اسلامی ایران در محل تلاقی محور عمودی شمال - جنوب منابع انرژی و محور افقی شرق - غرب مصرف انرژی قرار داشته و همچنین مانند پلی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز را که محصور در خشکی‌اند به خلیج فارس مرتبط می‌کند. برای جمهوری اسلامی ایران بهترین موقعیت برای آغاز همکاری است، چون در جنوب به دلیل فقدان رابطه و تنش فرآیندها، به دلیل اختلاف جدی با ترکیه در سیاست‌های منطقه‌ای همکاری وجود ندارد، بنابراین ایران باید به دنبال یک همکاری برای از بین بردن چنین وضعیتی باشد که آسیای مرکزی می‌تواند بهترین انتخاب باشد. با این تفاسیر عضویت ایران در سازمان همکاری شانگهای پتانسیل عظیمی را به این سازمان و به تبع آن به کشورهای عضو ارائه می‌کند که در تأثیرگذاری بیشتر این سازمان نقش بسزایی دارد. از سوی دیگر سازمان همکاری شانگهای با اینکه در آغاز فعالیت خود با هدف امنیتی تشکیل شد اما با گذشت زمان، بعد اقتصادی بر ابعاد دیگر این سازمان غلبه پیدا کرده است. روسیه و چین به عنوان ۲ بنیان‌گذار این سازمان به دنبال ایجاد ائتلافی فراگیر با حضور کشورهای منطقه و قدرت‌های اقتصادی هستند. جمهوری اسلامی با توجه به موقعیت جغرافیایی خود نقش مهمی را می‌تواند در این سازمان ایفا کند. عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای با توجه به مفاد این سازمان فرصت‌های زیادی

■ گزارش
عماد هلالات: دوران گذار روابط بین‌الملل تمام شده است و نظم جدید در جهان در حال شکل گرفتن است؛ کشورها براساس این نظم جدید موقعیت خود را تعریف می‌کنند. با وجود اینکه هژمونی چینی همانند هژمونی آنگلوساکسون‌ها نخواهد بود ولی جهان به سمت دوقطبی شدن پیش می‌رود. جمهوری اسلامی هم با توجه به تغییرات سریع واقع شده در نظم جدید جهانی، باید جایگاه خود را در این نظم تعریف کند. عدم پذیرش نظام سلطه از سوی جمهوری اسلامی باعث می‌شود به دنبال یافتن موقعیت‌های جدید در نظم جدید باشد. سازمان همکاری شانگهای از جمله سازمان‌هایی است که می‌تواند فرصت‌های جدیدی را در اختیار جمهوری اسلامی قرار دهد.

■ تعریف سازمان همکاری شانگهای
سازمان همکاری شانگهای پیهنه وسیعی معادل ۲۵ میلیون و ۹۷۲ هزار کیلومتر مربع از کره زمین، یعنی ۳۳ درصد کل وسعت خاکی و جمعیتی افزون بر ۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون نفر که نزدیک به ۴۵ درصد مجموع جمعیت جهان است را در بر می‌گیرد. از نظر اقتصادی سازمان همکاری شانگهای تقریباً یک‌چهارم تولید ناخالص داخلی جهان را به خود اختصاص می‌دهد و متوسط تولید ناخالص داخلی این سازمان در سال ۲۰۱۶، ۴۸۴٫۲۰۱۶ درصد افزایش یافته است که تقریباً ۲ برابر متوسط جهانی است. سال ۲۰۲۰ این سازمان با وجود همه‌گیری کرونا رشد چشمگیری داشته و تولید ناخالص داخلی سازمان همکاری شانگهای بین ۲۵ تا ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی جهانی است. کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای به طور مداوم در حال افزایش ذخایر طلا و ارز خود هستند که در حال حاضر ۵ تریلیون دلار است.

از آنجا که کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای هسته اصلی ۲ قاره اوراسیا را تشکیل می‌دهند، روابط متقابل و تعاملات آنها ماهیت توسعه بیشتر این سرزمین وسیع را برای سال‌های آینده مشخص می‌کند. با توجه به شکل ارتباطات ایجاد شده در داخل سازمان همکاری شانگهای، تجربه مشترک آن و موافقتنامه‌های موجود، این سازمان بزرگ‌ترین (از نظر سرزمین و جمعیت) سازمان است، بنابراین یک پلتفرم کلیدی اوراسیا برای همکاری بین‌المللی است. سازمان همکاری شانگهای در مرکز ابتکارات اقتصادی بزرگ قرار دارد که به عقیده کارشناسان برای تعیین مسیر توسعه آینده اوراسیا بسیار مهم خواهد بود.

امروز سازمان همکاری شانگهای بر این نکته تأکید دارد که تهدید خارجی خاص یا قدرتی معارض علیه غرب یا آمریکا به شمار نمی‌رود

تیتراژهای امروز

ملت ایران یادگار ارجمند دفاع مقدس را هرگز از خاطر نخواهد برد

پیام رهبر انقلاب برای هفته دفاع مقدس

صفحه ۲
نمایندگان مجلس: انتشار زودتر از موعد تفریح بودجه ۹۹ نگاه نظارتی درستی برای بررسی لایحه بودجه سال آینده می‌دهد

نظارت کارآمد

صفحه ۳
چشم‌انداز سینمای دفاع مقدس با نگاهی به مسیری که پیموده است

جبهه یا شهر؟

صفحه ۸
امیر عبداللّه‌یان: دولت باید با حفظ تحریم‌های ترامپ، سیگنال منفی به تهران ارسال کرده است

پنجره دیپلماسی باز است

صفحه ۲
غریب‌آبادی: آمریکا و انگلیس از به خطر انداختن «ان بی تی» خودداری کنند

سکوت شکست واکنش به اوکاس

گروه سیاسی: پس از آنکه «وطن امروز» روز سه‌شنبه در گزارشی با عنوان «زمانی برای رسوایی آژانس» با اشاره به شصت‌وپنجمین کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، خواستار واکنش تیم ایرانی به پیمان سه‌جانبه امنیتی اوکاس میان آمریکا، انگلستان و استرالیا شد که این اتفاق نقض فاحش معاهده «ان بی تی» به شمار می‌رود، کاظم غریب‌آبادی، سفیر و نماینده دائم کشورمان نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین، طی سخنانی در شصت‌وپنجمین نشست کنفرانس عمومی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، از رویکردهای دوگانه در جریان قرارداد آمریکا و انگلیس برای فروش زیردریایی نظامی با سوخت هسته‌ای بالای ۹۰ درصد به استرالیا انتقاد کرد. به گزارش «وطن امروز»، اقدام نماینده دائم ایران در محکومیت این پیمان و استانداردهای دوگانه آژانس و برخی کشورهای عضو «ان بی تی» اگر چه شایسته است اما کافی نیست و این اتفاق بی‌سابقه و رفتار غیرقانونی دولت‌های پایدن و جانسون فضای بیشتری برای مانور دیپلماسی هسته‌ای کشورمان می‌طلبد. بویژه در ایامی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با مدیریت رافائل گروسی، از تهران عمل به تعهداتی فراتر از پادمان را انتظار دارد.

غریب‌آبادی با اشاره به پیمان اوکاس گفت: مایه تأسف است کشورهای که ایران را به خاطر غنی‌سازی اورانیوم تا ۶۰ درصد - که برای اهداف بشردوستانه و صلح‌آمیز انجام می‌شود- سرزنش می‌کنند، اکنون تصمیم به فروش زیردریایی‌های هسته‌ای نظامی به استرالیا گرفته‌اند که از سوخت هسته‌ای بالای ۹۰ درصد استفاده می‌کنند. نماینده ایران در ادامه با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی ایران همواره اذعان داشته است هر کشور عضو آژانس حق دارد برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز خود را صرف نظر از سطح غنی‌سازی، متحصراً بر اساس نیازهای خود و مطابق با پادمان‌های آژانس دنبال کند. افزود: ضروری است استرالیا به توافقش درباره ترتیبات پادمانی مورد نیاز با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دست یابد. آژانس باید به مواد هسته‌ای با غنی‌ای بالا در استرالیا در هر زمان مورد توافق و منطقی، دسترسی داشته باشد و هیچ بهانه‌ای در این رابطه قابل پذیرش نیست. غریب‌آبادی با تأکید بر اینکه آژانس باید شورای حکام را درباره این موضوع مهم به طور منظم مطلع نگه دارد، خاطر نشان کرد: با این حال، ایالات متحده و انگلیس، موضوعات مهم خلع سلاح و عدم اشاعه را در خطر قرار داده‌اند. آمریکا و انگلیس باید استانداردهای دوگانه و دورویی را متوقف کنند و از به خطر انداختن تعهدات خود دلب‌ان‌بی‌تی بویژه ماده ۳ آن تحت بهانه «نگرانی‌های راهبردی» ساختگی، خودداری کنند. هفته گذشته رسانه‌های مطرح جهانی تجویز استرالیا به ۸ فروند زیردریایی هسته‌ای به منظور مقابله با چین را اور زدن معاهده «ان بی تی» توسط دولت پایدن خواندند. گفتنی است «وطن امروز» یکشنبه قبل در گزارش دیگری تحت عنوان «ان بی تی» بی‌اعتبار شد» به طور جامع به این پیمان پرداخته بود.